

Değerli milletvekilleri, özellikle son aylarda, Yoncalı, Hakkâri-Beytüşşebap, Hakkâri-Çukurca'da yaşanan olaylardan, bölgede endişe verici gelişmelerin olduğu, keyfi uygulamaların son raddeye geldiği, halkın hızla ilden göç ettiği, kalan vatandaşlarla devlet arasında yabancılaşmanın hızla büyüdüğü görülmektedir. Bunun, bölge insanı için olduğu kadar, ülke açısından da endişe verici olduğu açıktır. Hakkâri boşalıyor. Göç eden bu insanlar, birkısım sorunlarını, gittikleri yerlere de beraberlerinde götürüyorlar. Devlet olarak, bunların sıkıntılına, bunların acılarına çözüm bulunmalıdır.

Devlet-vatandaş yabancılaşması, Sayın Bakanın iddialarının aksine, hızla büyümektedir.

Sayın milletvekilleri, sözünü ettiğim keyfi uygulamalar, haksızlıklar ve baskılara son verilmemesi takdirde, birkaç yıl içinde, Hakkâri'de yalnızca kamu görevlilerinin kalacağını, Hakkâri'nin, Hakkâri halkı tarafından, boşaltılabileceğini burada ifade etmek isterim.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (SHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN — Teşekkür ederim Sayın Keskin.

Gündem dışı konuşmaya, Devlet Bakanı Sayın Ercüment Konukman cevap vereceklerdir. Buyurun Sayın Konukman.

DEVLET BAKANI RECEP ERCÜMENT KONUKMAN (İstanbul — Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; Hakkâri Milletvekili Cumhur Keskin'in, Hakkâri ve çevresindeki son olaylarla ilgili olarak yaptığı gündem dışı konuşmaya, Hükümet adına cevap vermek üzere huzuruza geldim.

Hepinizin bildiği gibi, devlet, Güneydoğuda ve Hakkâri'de, bir grup terörist ve eşkiya ile devamlı mücadele halindedir. Bu mücadele, partiler üstü bir anlayışla değerlendirilmelidir ve burada sağduyu sahibi herkesin, devlet güvenlik güçlerinin yanında olması gerekmektedir. Devlet, hiçbir vatandaşına farklı muamele yapmamaktadır.

17 Eylül 1989 tarihinden, 18 Ekim 1989 tarihine kadar, aşağı yukarı bir aylık dönem içerisinde, Hakkâri ve çevresinde 20 olay meydana gelmiştir. Bunların dökümü şöyledir :

Bunların, 11 tanesi saldırı, 8 tanesi çatışmadır ve 1 adet de pusu olayı vardır. Bu olaylarda 4'ü ölü ve 1'i yaralı olmak üzere, 14 terörist ele geçirilmiştir. Güvenlik güçlerimizden de, şehit olmuş 4 elemanımız mevcuttur. 1 sivil ve 1 korucu vatandaşımız, bu arada hayatlarını kaybetmişlerdir; 4 güvenlik görevlisi ve 1 sivil vatandaşımız da yaralanmış bulunmaktadır. Ayrıca, 35 adet sivil vatandaşımız eşkiya tarafından kaçırılmıştır; bunların 15 tanesi tekrar geriye dönmüştür.

Yukarıdaki tablo karşısında, devlet ve onun güvenlik görevlileri, ellerini kollarını bağlayarak oturamazlardı. Devlet, bu bölgede eşkiya ile mücadeleye kararlıdır; bunun için de, elinden gelen bütün gayreti göstermektedir. Bölge halkı da, bu konuda, güvenlik güçlerimize yardımcı olmaktadır ve eşkiya ile mücadelede kararlılık göstermektedir.

Hakkâri'de, güvenlik güçlerinin canı pahasına verdiği bu fedekârca gayretleri alkışlamak gerekirken, eleştirmek, herhalde pek hakkaniyeti icap eden bir durum değildir.

Hakkâri'de güvenlik ve öğretmen yokluğu nedeniyle açılmayan okullarımız, bugünlerde tayin edilen öğretmenler sebebiyle açılmaya başlamıştır. Hakkâri ve çevresinde, halkın güvenlik ve huzuru için devlet yetkililerince yapılan toplantılarda da, fevkalade yararlı neticeler alınmaktadır.